

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2007

POLISH

HIGHER LEVEL

Thursday, 7th June
Afternoon 1.30 p.m. to 4.30 p.m.

Język polski

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, a następnie odpowiedz na pytania. Wykonaj wszystkie trzy części. Odpowiadaj własnymi słowami, wyłącznie w języku polskim.

SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI

- 1 Czy do współczesnej szkoły można mieć dziś zaufanie? Czy rzeczywiście szkoła wypełnia swoje podstawowe zadanie przygotowania uczniów do życia w przyszłości? Czy absolwenci naszych szkół są dziś szczęśliwi? Ilu z nich może powiedzieć, że szkoła przygotowała ich do dorosłego życia, a nie tylko do zdania egzaminu na wyższą uczelnię? Czy potrafią radzić sobie z wyzwaniami, jakie stawia przed każdym z nas obecna rzeczywistość?
- 2 Alvin Toffler - jeden z najsłynniejszych futurologów - powiada, że system oświaty to marnej jakości instytucja, na podobieństwo fabryki pompująca przestarzałe informacje za pomocą przestarzałych metod. „Jeśli przywołamy - powiada Toffler - obraz kominów fabrycznych i gospodarki taśmy montażowej, to własne dzieci przygotowujemy do takiego właśnie modelu życia. Kształtujemy je jak surowce do produkcji, poddając rutynowej, masowej obróbce, bez uwzględnienia potrzeb indywidualnych. Dajemy im do wykonania zadania powtarzalne, by przysposobić je do powtarzalnej pracy, w fabryce czy biurze, gdzie mają spędzić późniejsze życie. W taki mniej więcej sposób zdecydowaliśmy o przyszłości naszych dzieci przez ostatnie sto lat albo i dłużej. Ale dzisiaj taka edukacja zupełnie nie pasuje do tego, co zastaną one, gdy opuszczą progi szkoły, więc - mówiąc wprost - zwyczajnie je oszukujemy.”
- 3 Niebawem rodzice zaczną - zresztą czynią to również dzisiaj - poszukiwać takich szkół, które lepiej spełnią ich oczekiwania w zakresie przygotowania ich dzieci do przyszłości. W jednym z projektów „Szkoły przyszłości” powiada się wprost: „Nie przygotowujemy do zdawania egzaminów, ale do życia w przyszłym świecie. Naszym celem jest wykazanie się przełomowymi osiągnięciami w nauczaniu, pod względem jakości, wydajności i innowacji. Szkolimy więc naszych uczniów w takich umiejętnościach, jak selektywne czytanie, prowadzenie badań, efektywne prezentacje, praca zespołowa, system mentorski, organizacja pracy własnej, efektywne pisanie, sporządzanie notatek, zasady logiki, myślenie systemowe, samoocena, znajomość komputerów i Internetu.”
- 4 Edukacja XXI wieku winna być oparta na innych zasadach niż te, które znane były dotychczas. Powszechny dostęp do informacji, a także możliwość swobodnej wymiany myśli między ludźmi i krajami definiuje nowe warunki działania, którym kroku dotrzymać muszą nie tylko przedsiębiorstwa i organizacje rządowe, lecz również system edukacji. Jednym słowem, szkoła XXI wieku powinna wreszcie zacząć myśleć o przyszłości dzieci, za które odpowiada.
- 5 Przemiana społeczeństwa przemysłowego w społeczeństwo informacyjne wywrze równie głęboki wpływ na nasze życie, jaki w przeszłości wywarła przemiana społeczeństwa rolniczego w przemysłowe. Już dziś zdecydowanie rośnie liczba miejsc pracy związanej z informacją. Przeprowadzone w USA badania wskazują, że w roku 1950 jedynie 17% zatrudnionych wykonywało pracę o takim charakterze. Obecnie ponad 65% zajmuje się informacją, pracując jako programiści, nauczyciele, urzędnicy, sekretarki, księgowi, maklerzy giełdowi, menedżerowie, agenci ubezpieczeniowi, prawnicy, bankowcy i technicy. O wiele więcej też jest zatrudnionych na stanowiskach informacyjnych w przedsiębiorstwach produkcyjnych. Czas zatem najwyższy, by szkoła stała się instytucją wiarygodną, obdarzoną zaufaniem społeczeństwa.

ZADANIA

CZĘŚĆ I (30 / 100)

1. Na podstawie przeczytanego tekstu, wymień dwie główne zmiany, jakie zaszły na rynku pracy.(5)
2. Czym, według autora artykułu, powinna charakteryzować się „szkoła przyszłości”? Odpowiedz własnymi słowami.(5)
3. Wyjaśnij znaczenie poniższych wyrazów i sformułowań:
 - (a) absolwent (akapit 1)
 - (b) marny (akapit 2)
 - (c) niebawem (akapit 3)
 - (d) dotrzymać kroku (akapit 4)
 - (e) społeczeństwo informacyjne (akapit 5)(5)
4. Co oznaczają dwa poniższe sformułowania? Za każdym razem wybierz jedną odpowiedź.
 - A. „radzić sobie z wyzwaniami” (akapit 1)
 - (a) wyzwalać kogoś na pojedynek
 - (b) obrzucić kogoś wyzwiskami
 - (c) udzielać porady w trudnych sytuacjach
 - (d) sprostać trudnym sytuacjom
 - B. „selektywne czytanie” (akapit 3)
 - (a) czytanie od deski do deski
 - (b) czytanie po łebkach
 - (c) czytanie wybiórcze
 - (d) czytanie między wierszami(5)
5. Dlaczego, według ciebie, Alvin Toffler porównał system oświaty do fabryki, a uczniów do surowców produkcyjnych (akapit 2)?(5)
6. Co sądzisz o stwierdzeniu autora w akapicie 2, że szkoła oszukuje swoich uczniów?(5)

CZĘŚĆ II (30 / 100)

Używając około 100 słów, napisz jak według ciebie powinna wyglądać szkoła przyszłości.

CZĘŚĆ III (40 / 100)

Napisz wypracowanie (używając minimum 300 słów) na **jeden** z poniższych tematów:

1. Najlepszą edukację znajdziesz poza klasą szkolną.

ALBO

2. Obojętność jest gorsza niż nienawiść.